Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primo auctoritatib[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

gnitas erit: ⁊ quedā ꝗuis in corꝑe nō corporis ſ; virtutꝫ pulcritudo fulgebit. Hec ille. Fulgebūt itaqꝫ cicatrices in corꝑibus martyꝝ ſicut ſtella in celo. ſicut lapis ꝑcioſus in anulo: ſicut flos in ſtipite: ⁊ ſicut ꝑcioſus color in roſa. Vñ in corꝑe chrī cicatrices nullo mō ꝑtinent ad corruptiōez vel q̄lecunqꝫ defectū: ſed ad maiorē cumulum glie: inq̄ntum ſunt q̄dam ꝟtutis inſignia. In illis eniz locis vulneꝝ eſt q̄dam ſpecialis decor. Vñ dicit Chryſ. ꝙ cicatrices ille ſūt ſup radios ſolis lucidiores. Sicut aūt dt Tho. in. iij. par. q. liij. Lz illa aptura vulneꝝ ſit cū quadā ſolutiōe cōtinetis: totū tñ hoc recōpenſat ꝑ maiorē decorē glorie. ¶ Scđa eſt declaratio collate miſcđie: ⁊ hoc reſpectu btōꝝ: vt vicz ſp videāt ꝙ miſericordit ſunt redēpti et ſaluati. Unde de hoc in ꝑpetuū deū laudabūt: et hoc multū ceder eis ad maiorē gliam. Beda. Magnū erit gaudiū ſanctꝫ videre cicatrices vulneꝝ in chrī carne fulgida: ꝑ q̄ victor triūphauit ⁊ de morte ſaluauit electos. Nā ibi eſt fortitudo martyrū ⁊ ſal⁹ ōim noſtꝝ. Hec ille ¶ Tertia ē declaratio equiſſime iuſticie: et hoc reſpectu reproboꝝ: vt vicz in iudicio euidēter ⁊ palam oſtēdat ꝙ iuſte impij dānetur qui chrīm ꝯtēpſerūt: quē tñ tūc videbūt manifeſte tāgrauia vulnera ꝓ eis ꝑtuliſſe: Vñ ſicut dicit Aug⁹. lib. de ſymbolo. Sciebat chrīs q̄re cicatrices in ſuo corꝑe ſeruaret. Sicut eñ demōſtrauit thome nō credēti niſi tāgeret et videret: ita ⁊ inimicis vulnera demonſtratur⁹ eſt ſua vt ꝯuincēs eos veritas dicat: Ecce hoīem quē crucifixiſtis: videtis vulnera que infixiſtis: agnoſcitis latus qđ pupugiſtis: qm̄ ꝑ vos ⁊ ꝓpter vos apertū eſt nec tñ intrare voluiſtis. Hec ille. Pꝫ itaqꝫ ex ſupradictꝫ qm̄ ſurrexit domin⁹ ꝯueniēter: gaudenter atꝫ veraciter. Studeam⁹ itaqꝫ nūc ſibi ꝯformari per ardentē charitatez vt tandē ſue glorioſe reſurrectiōis ꝑticipes efficiamur ⁊ ꝑueniamus feliciter ad ꝯtemplandam ſue diuinitatis claritatem cum eo in ꝑpetuū regnaturi. Amen.

¶ De futura reſurrectiōe generali. Sermo.

OMnes quidem reſurgem⁹. j. Cor. xv. Supra diximus chriſti reſurrectionē eſſe exemplar noſtre future reſurrectiōis vt ſic mēbra ꝯformētur capiti Quia ſicut dicit Paulus. Phil. iij. Reformabit corpus humilitatis noſtre ꝯfiguratū corpi claritatis ſue. Ideo poſtqꝫ de domini reſurrectiōe dixim⁹: ꝯueniens de futura generali corpoꝝ reſurrectiōe ſermonē facere. Circa quā reſurrectiōz tres habebimus ꝯſideratiōes ꝑncipales.

¶ Prima eſt ꝯſideratio theologalis approbationis.

¶ Scđa eſt ꝯſideratio generalis diſpoſitionis.

¶ Tertia eſt ꝯſideratio ſpecialis diſtinctionis.

PRima igitur eſt ꝯſideratio theologalis approbatiōis. Ubi ſunt cōſiderande approbatōes huius infallibilis veritatꝫ theologice. Omnes reſurgem⁹: que veritas lz ſit ex fide certiſſima cum ſit noſtre fidei articulus: tñ ꝓ cōſolidatiōe fidei poteſt approbari trib⁹ vijs

¶ Primo auctoritatib⁹.

¶ Scđo rationib⁹.

¶ Tertio exemplis ⁊ ſimilitudinib⁹

¶ Primo approbat auctoritatib⁹. Eſa. xxvj Uenient mortui tui et interfecti tui reſurgent. Et poſt ſequit Uos qui in puluere eſtis expergiſcimini et laudate: quia ⁊c. Et Ezechiel. xxxvij. Hec dicit domin⁹ deus: Ecce ego aperiā tumulos veſtros et educam vos de ſepulcris veſtris popule meus. Et Iob. xix. Scio ꝙ redemptor meus viuit ⁊ in nouiſſimo die de terra ſurrecturus ſuz ⁊c. Propter que verba Hieronym⁹ dicit de iob ad paulinū. Ut de ceteris ſileam reſurrectionē corpoꝝ ſic ꝓpheta vt null⁹ de ea vl̄ manifeſtius vel clarius ſcripſerit. Itez. ij. Mach. vij. Oēs illi ſeptē fratres cū mr̄e gratāter martyriū ſuſcipiebāt ꝓpter obſeruationē legis ⁊ ſpem reſurrectiōis: q̄ꝝ vn⁹ offerēs mēbra ait: E celo iſta poſſido ſ; ꝓpt dī leges hec ipa dſpicio: qm̄ ab ipo me ea r̄ceptuꝝ ſpero. Et alr̄ dt Rex mūdi ꝓ ſuis legib⁹ dfūctos i eťnevite r̄ſurrectōe

ſuſcitabit. Itẽ reſurrectionẽ futurã ꝓba-
uit dñs ſaduceis. Mat. xxij. ⁊ Lu. xx. Itẽ
aplꝰs. j. Theſſ. iiij. Nolumꝰ vos ignorare
de dormientib' vt nõ ꝯtriſtemini ſicˀ ⁊ ce-
teri q̃ ſpẽ nõ hñt. ⁊c̃. Itẽ legit̃ in hiſtoꝛ. ro
manoꝝ ꝙ cũ tp̃e Theodoſij imperatoꝛꝭ
q̃dam pb̃i ⁊ mlťi viri eccleſiaſtici dogma
tizarẽt coꝛpoꝝ reſurrectionẽ nõ eſſe futu-
rã: alij autẽ fidei aſſentirent. Cũ in his eſ
ſet imperatoꝛ anxius ⁊ dubiꝰ q̃d eſſet te-
nẽdũ. Cũ terra effodiret̃ apud ꝯſtantino
polim ꝓ fũdamẽto quodã faciẽdo aptũ ẽ
ſepulcꝝ cuiuſdam philoſophi antiq̃ſſimi
⁊ famatiſſimi q̃ fecerat ſcribi ⁊ ſculpi ſecũ
in ſepulcro ſuo articulos fidei nr̃e ꝙ ſcꝫ
dei filiũ crederet ꝯcipiẽdũ de virgineꝫ nã
ſciturũ ⁊c̃. ꝑ quẽ etiã ſperabat ſe reſurre-
cturũ in iudicio futuro. In cuiꝰ indiciũ oſ
ſa ſua tp̃e theodoſij iperatoꝛꝭ ſoli paterẽt.
Ad hmõi ergo inuentionẽ ⁊ fides catho-
lica ẽ ꝯfirmata ⁊ hereſis ꝯfutata.

Secũdo approbanda ẽ

reſurrectiõis future ṽitas rõnib'. Et ad
hoc ſũt tres p̃cipue ratiões. Prima eſt
rõ integratiue reparatiõis. Sic em̃ dr̃ an
ſelm̃. li. Cur deꝰ hõ. Si hõ nõ peccaſſꝫ nũ
q̃ȝ moreret̃ ſꝫ cũ ãnia ſit̃ ⁊ coꝛp̃e ad btãm
glãm aſſumeret̃: ergo ſi chr̃s integre repa
rauit hoiem lapſum: debuit illũ ad talem
ſtatũ reducere, q̃ ſimul in coꝛp̃e ⁊ aĩa glĩ
ficaret̃. Cũ g̃ h̃ nõ fiat in pñti q: oẽs mori
mur: ergo aut oẽs reſurgemꝰ aut hũani
generis fuit minꝰ ſufficiẽs qd̃ eſt falſum
Et iõ ip̃e reparatoꝛ nr̃ voluit a moꝛtuis
reſurgere vt ſupra dictũ eſt: vt nob̃ de re
ſurrectiõe nr̃a futura ſpẽ daret indubita-
tã. Nõ em̃ ꝯgruũ eẽt vt ſurgẽte integro ca
pite mẽbꝛa remanerẽt ꝑ ꝑp̃e in terra. ſ. q̃n
tũ ad coꝛpoꝛa. Ideo di. aplꝰs. j. Coꝛ. xv.
Chr̃s reſurrexit a moꝛtuis p̃mitie doꝛmi
entiũ. ⁊c̃. Et poſt ſeq̃t̃. Vnuſq̃ſq; in oꝛdi-
ne ſuo reſurget. Scd̃a eſt rõ ꝯſũmati-
ue ꝑfectionis. Vt em̃ inq̃t Rich. Reſur-
rectio coꝛpoꝝ facit ad ꝑfectionẽ vniuerſi.
Eſt em̃ tplex ſubſtãtia. ſ. pure ſpũal' pure
coꝛpal': ⁊ ex ſpũali ⁊ coꝛpali cõpoſita. Si
aũt aĩe a coꝛpib' ſeparate nũq̃ȝ iterũ coꝛ-
poꝛib' vnirent̃: ſeq̃ret̃ ꝙ in hac parte vni-
uerſum ſua ꝑfectiõe ꝑpetuo careret. Pre-
terea. Aĩa nata eſt eſſe pars ſubſtãtie cõ-
poſite ex coꝛpoꝛali ⁊ ſpũali natura: pars
aũt hꝫ imꝑfectã eſſe extra totũ. Incõue-
niẽs ẽ aũt vt tã nobilis ſubſtãtia ꝑpetuo
careat naturali ꝑfectiõe ſui eẽ. Inſuꝑ cũ
aĩa ſit coꝛpoꝛis foꝛma: ⁊ foꝛma naturalẽ
inclinationẽ habeat ad materiã: aĩa igit̃
naturalẽ hꝫ inclinationẽ ad ꝑficiẽdũ: coꝛ
pus ⁊ regendũ: ſꝫ nulla naturalis inclina
tio ẽ fruſtra: q: vt dicit philoſophus. Na-
tura nihil facit fruſtra. Tertia ẽ rõ cõ-
pletiue retributiõis. Sic em̃ dr̃ Iſido.
j. de ſũ. bo. Qui mẽte tractauerũt qd̃ ꝑfe-
cerũt coꝛpoꝛe: ſimul ⁊ aĩa puniẽt̃ ⁊ coꝛpo
re. ſpectat g̃ ad cõpletã rõnẽ punitõis ini-
quoꝝ ⁊ plenã manifeſtationẽ diuine iuſticie
vt mali cũ ſuis ꝓprijs coꝛp̃ib' ꝑpetuo pu-
niant̃. Sic etiã req̃rit ſuꝑabũdantiſſima
clementia ⁊ liberalitas ſũmi dei vt electi
ſui cũ coꝛpoꝛib' ꝓprijs eternaliter letent̃ ⁊
gaudeãt. Fuerũt nãq; ip̃a coꝛpa inſtrumẽ
ta aĩaꝝ ad ṽtutũ opera exercenda. Ip̃i eti
ſcti ꝓ chr̃i amoꝛe carnẽ ſuã crucifixerẽt cũ
vicijs ⁊ concupiſcentijs. Vñ ſic dr̃ Tho.
j. ij. q. iiij. ar. v. Q̃uis coꝛpꝰ nõ req̃rat̃ ad ꝑ
fectionẽ hũane btitudinis q̃ntũ ad eſſen-
tiam ip̃ius btitudinis: ꝑtinet tñ q̃ ad bñ
eſſe. Cũ em̃ opatio dependeat ex natura
rei q̃nto aĩa ꝑfectioꝛ erit in ſua natura: tã
to ꝑfectius habebit ſuã ꝓpꝛiã ꝯ operatio-
nẽ in q̃ felicitas ꝯſiſtit. Vñ Aug. xij. ſuꝑ
Geñ. ad litterã: Cũ q̃ſiuiſſet vtrũ ſpiriti-
tibꝰ defunctoꝝ ſine coꝛpoꝛibus poſſit illa
ſũma beatitudo p̃beri. Rñdet ꝙ non ſic
pñt videre incõmutabilẽ ſubſtãtiã vt ſcti
angeli vident ſiue ꝑ alia latẽtioꝛi cauſa ſiue
iõ q: in eis eſt naturalis q̃dã appetitꝰ coꝛ
pus adminiſtrãdi. Hec ille. Iuxta h̃ ẽt
dicit magr̃ in textu li. iiij. diſ. xlix. ꝙ pacto
iudicio amplioꝛẽ glĩaꝫ ſue claritatꝭ deus
mõſtrabit electis: nõ ꝙ ãnia ſit receptura
maioꝛẽ glẽ habitũ ſꝫ q: augebit̃ perfectio
ſue naturalis virtutis q̃nto aũt ꝑfectioꝛ ẽ
naturalis aĩe virtus tanto cũ eq̃li adiuto
rio ſuꝑ naturali deũ clariꝰ videt: ꝙ auteꝫ
mõ in coꝛpoꝛe coꝛruptibili iꝑfectioꝛẽ oꝑa
tionẽ ſuã naturalẽ habeat aĩa q̃ȝ ſeparata
h̃ eſt ꝑ accidẽs rõe coꝛruptibilitatꝭ coꝛpo-
ris: q: vt dr̃ Sap. ix. Coꝛpꝰ qd̃ coꝛrũpit̃
aggrauat aĩaꝫ. vñ etiã h̃ mõ dr̃ aplꝰs. j. Coꝛ.
xv. Caro ⁊ ſanguis regnũ dei nõ poſſide
bũt. loq̃t̃ eñ ibi de ſanguie ⁊ carne q̃ ad coꝛ